

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Johtaminen ja organisointi	Päivämäärä	15.4.2005
Tekijä(t)	Anna Elina Seppänen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	78
Otsikko	Työntekijän ja työnantajan välinen suhde muuttuvassa toimintaympäristössä		
Ohjaaja(t)	KTT Kirsi Vitikainen ja KTM Maarit Viljanen		

Tiivistelmä

Organisaatioiden joudessa toimintaympäristön nopeassa muutoksessa, joustotoimenpiteet kohdistuvat yhä useammin myös organisaation henkilöstöön. Kasvavassa määrin työntekijän ja työnantajan väliset suhteet ovat muuttuneet vakituisista työsuhteista määräaikaisiksi ja epätyypilliseksi työsuhteiksi. Muuttuvissa ja määräaikaisissa olosuhteissa työsuhteen osapuolten on entistä vaikeampaa arvioida molemminpuolisia työsuhteeseen liittyviä odotuksia. Odotusten kohtaaminen olisi kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, jotta työntekijän ja työnantajan välisestä suhteesta tulisi toimiva.

Tämän kvalitatiivisen tutkielman tarkoituksena ja tutkimusongelmana on perinteisten tyypillisten ja epätyypillisten työsuhteiden määritelmien sekä psykologisen sopimuksen avulla pyrkiä löytämään vastaus siihen, miten työntekijän ja työnantajan väliseen suhteeseen liittyvät odotukset ovat muuttuneet aikaisemmasta poikkeavaksi toimintaympäristön muutoksen myötä. Psykologisella sopimuksella tarkoitetaan työntekijän ja työnantajan välillä vallitsevaa epävirallista työsuhtea.

Tutkielman aineistona on käytetty jo valmiina olemassa olevia dokumentteja. Aineisto koostuu kansainvälisestä liiketaloustieteellisistä artikkeleista erityisesti psykologista sopimusta käsittelevän aineiston osalta. Tutkielma on pyritty liittämään kotimaiseen toimintaympäristöön käyttämällä aineistona myös kotimaisia tilastoja ja sosiologisia tutkimuksia. Kotimaisessa aineistossa erityistä huomiota on kiinnitetty Suomen työsuhtelakiin ja siihen, miten työsuhtelakiin otetaan huomioon niin tyypilliset kuin epätyypillisetkin työntekijän ja työnantajan väliset suhteet.

Aineistoa on lopulta analysoitu diskurssianalyysin keinoin, minkä perusteella on nostettu esiin piirteitä kahdesta työsuhteiden muuttumiseen liittyvästä keskustelusta. Liiketaloustieteellisessä keskustelussa työsuhteiden muuttuminen nähdään työntekijän kannalta tilanteena, joka tarjoaa työntekijälle uudenlaisia mahdollisuuksia. Työsuhteisiin liitetään usein seuraavanlaisia käsitteitä: vuorovaikutus, joustavat työajat, oman uransa herruus, asiantuntijatyö, ydintyöntekijä, portfolioura, korkea motivaatio ja itsenäisen opiskelun merkityksen korostaminen. Toisaalta aineistosta nousee esiin myös sosiologinen keskustelu, jossa työsuhteiden muutosta ei nähdä ainoastaan hyvänä seikkana. Tähän keskusteluun voidaan liittää seuraavanlaisia termejä: vastapuolisten odotusten rikkominen ja rikkoutuminen, epätietoisuus tulevaisuudesta, epäsäännölliset työajat, motivaation puuttuminen, urakehityksen pysähtyminen, matalapalkkaisuus sekä työntekijöiden eriarvoisuuden lisääntyminen. Lopulta tutkielman lopussa esitellään kolme erilaista toimintaympäristön muutoksen vaikutuksesta syntyneitä työsuhteita ja työntekijää: sitoutuneet moniosajat, sitoutuneet joustotyöntekijät sekä sitoutumattomat asiantuntijat. Näihin työsuhteisiin liittyvät odotukset poikkeavat perinteisinä pidettyjen työsuhteiden odotuksista.

Asiasanat | Psykologinen sopimus, työntekijä, työnantaja, työsuhde, odotukset, muutos

Muita tietoja